

SAOPŠTENJE

FIRST RELEASE

Molimo korisnike da prilikom upotrebe podataka obavezno navedu izvor
Users are kindly requested to mention the data source

GODINA/ YEAR III

SARAJEVO, 25.01.2012.

BROJ/ NUMBER 3

BRUTO DOMAĆI PROIZVOD (BDP) I STVARNA INDIVIDUALNA POTROŠNJA (SIP) U STANDARDU KUPOVNE MOĆI (SKM) ZA 2008 – 2010.

*GROSS DOMESTIC PRODUCT (GDP) AND ACTUAL INDIVIDUAL CONSUMPTION (AIC) IN PURCHASING
POWER STANDARD (PPS) IN 2008 - 2010*

Rezultati evropskog poređenja cijena i BDP-a pokazuju da BDP po stanovniku u BiH, izražen u SKM za 2010. iznosi 31% prosjeka EU 27, dok je potrošnja po stanovniku u SKM u istoj godini iznosila 37% prosjeka EU 27.

U periodu 2008 - 2010, BDP po stanovniku u BiH, izražen u SKM je porastao sa 30% na 31% prosjeka EU 27.

Opći nivo cijena u BiH u 2010. iznosio je 50% prosjeka EU 27. U periodu 2008 – 2010. opći nivo cijena u BiH je porastao sa 49% na 50% prosjeka EU 27.

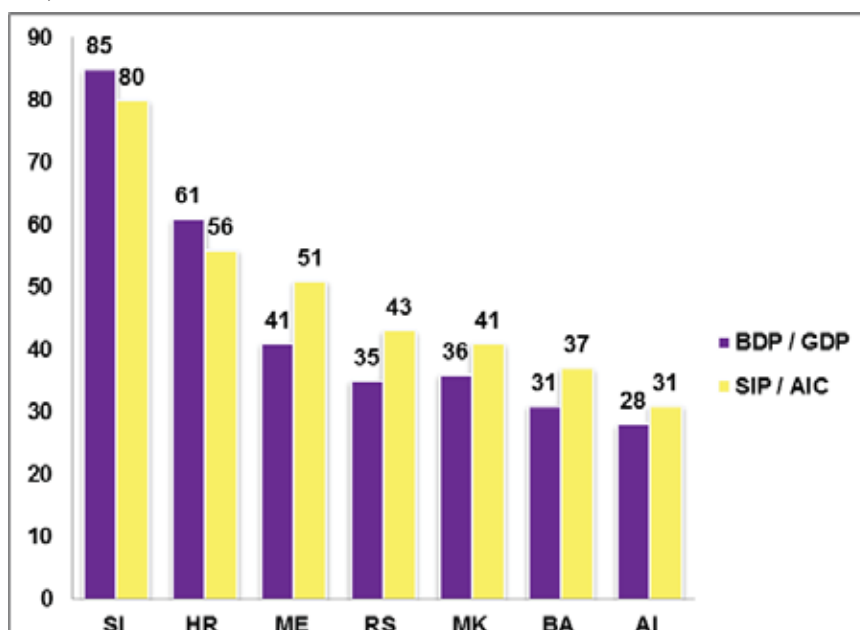
The results of the European comparison of prices and GDPs showed that B&H's GDP per inhabitant in PPS for 2010 amounted to 31% of the EU27 average while the consumption per inhabitant in PPS for the same year amounted to the 37% of the EU 27 average.

In the 2008 - 2010 period B&H's GDP per inhabitant in PPS increased from 30% to 31% of the EU 27 average.

The general price level in B&H in 2010 was 50% of the average price level in EU 27. In the 2008 - 2010 period the general price level in B&H increased from 49% to 50% of the EU 27 average.

Grafikon 1. BDP i Stvarna Individualna Potrošnja (SIP), po stanovniku, u (SKM), 2010, indeksi obima (EU 27 = 100)

Chart 1. GDP and Actual Individual Consumption (AIC) per inhabitant in PPS, 2010, volume indices (EU 27 = 100)

SI Slovenija / Slovenia

HR Hrvatska / Croatia

ME Crna Gora /
Montenegro

RS Srbija / Serbia

MK Makedonija / Former
Yugoslav Republic
Macedonia - FYROM

BA BiH / B&H

AL Albanija / Albania

Ovo statističko saopštenje daje prikaz najznačajnijih rezultata poređenja cijena i BDP-a u Evropi (Evropski program poređenja – ECP), obuhvatajući 2008, 2009 i 2010. godinu.

Evropski program poređenja je međunarodni statistički program koji uključuje Eurostat, Statističke urede zemalja učesnica, kao i OECD i njegove ne-evropske zemlje članice. ECP ima za cilj da sačini poređenja obima godišnjih nacionalnih računa, odnosno BDP-a i njegovih komponenti. Poređenje obima podrazumijeva da je za svaku zemlju raspoloživ indikator nivoa cijena. Ovaj indikator se naziva Paritet kupovne moći.

This statistical release shows the most important results of the comparison of prices and GDPs in Europe (European Comparison Programme – ECP), covering the years 2008, 2009 and 2010.

The European Comparison Programme (ECP) is an international statistical programme involving Eurostat and the Statistical Offices of the participating countries, as well as OECD and its non-European member states. The ECP is aimed at making annual volume comparison of National accounts, respectively GDP and its main components. Volume comparisons imply that for each country, a price level indicator is required. This indicator is referred to as Purchasing Power Parity.

Paritet Kupovne Moći i srodni ekonomski pokazatelji

Pariteti Kupovne Moći (PKM) su stope za konverziju valuta koje se primjenjuju da bi se izvršila konverzija ekonomskih indikatora izraženih u nacionalnoj valuti u vještačku zajedničku valutu zvanu Standard kupovne moći (SKM), koja izjednačava kupovnu moć različitih nacionalnih valuta i omogućava smisleno poređenje obima među zemljama. Na primjer, ako se BDP ili SIP po stanovniku izražen u nacionalnoj valuti svake zemlje koja učestvuje u poređenju, podijeli sa njenim PKM, rezultirajuće brojke neutralizirat će uticaj različitih nivoa cijena i na taj način pokazati realni obim BDP-a ili SIP-a na zajedničkom nivou cijena. Kako je PKM čisto tehnička valuta, ovi brojevi imaju samo smisla u poređenju između zemalja. Na primjer, ako se BDP ili SIP po stanovniku izražena u nacionalnoj valuti svake zemlje učesnice u poređenju, podijeli sa njenim PKM, rezultirajuće vrijednosti neutraliziraju uticaj razlika u nivoima cijena i tako pokazuju realnu veličinu BDP-a ili SIP na zajedničkom nivou cijena. Ako se podijeli sa nominalnim kursom za datu godinu, PKM daje procjenu nivoa cijena za datu zemlju u odnosu na, na primjer EU 27 = 100.

Purchasing Power Parities and related economic indicators

Purchasing Power Parities (PPPs) are currency conversion rates that are applied in order to convert economic indicators from national currency to an artificial common currency, called the Purchasing Power Standard (PPS), which equalizes the purchasing power of different national currencies and enables meaningful volume comparisons between countries. For example, if the GDP or AIC per inhabitant expressed in the national currency of each country participating in the comparison is divided by its PPP, the resulting figures neutralise the effect of differences in price levels and thus indicate the real volume of GDP or AIC at a common price level. When divided by the nominal exchange rate of a given year, the PPP provides an estimate of the comparative price level of a given country relative, for instance, the EU 27 = 100.

U ovu analizu su pored 27 zemalja članica EU uključene i četiri zemlje kandidata za članstvo (Hrvatska, Makedonija - bivša jugoslovenska republika, Turska i Crna Gora), tri članice EFTA (Island, Norveška i Švicarska), tri zemlje potencijalni kandidati za članstvo (Albanija, Bosna i Hercegovina i Srbija) i SAD i Japan.

The countries included in this analysis are, in addition to the 27 EU Member States, the four EU Candidate Countries (Croatia, the Former Yugoslav Republic of Macedonia, Turkey and Montenegro), three EFTA Member States (Iceland, Norway and Switzerland), three Potential Candidate Countries (Albania, Bosnia and Herzegovina and Serbia) and USA and Japan.

Relativni obimi BDP-a po stanovniku

Indeksi volumena BDP-a po stanovniku za zemlje učesnice su prikazani u **Tabeli 1**, kolona 2, 3 i 4. Apsolutne vrijednosti po zemljama su date u kolonama 5, 6. i 7. Komentar se odnosi na 2010. godinu.

Luksemburg je ostvario najveći BDP po stanovniku u SKM među svim uključenim zemljama, koji je dva i po puta iznad prosjeka EU 27 i šest puta iznad Bugarske.

Pored Luksemburga, dvije zemlje članice su znatno iznad ostalih. To su **Holandija i Irska**. Pored zemalja članica poslije Luxemburga, najveći BDP po stanovniku u SKM ostvario je SAD.

Austrija, Danska, Švedska, Belgija, Njemačka, Finska i Velika Britanija se nalaze u okviru raspona od 12% do 27% iznad prosjeka EU 27 .

Francuska je ispred **Italije i Španije**. Sve tri zemlje se nalaze nešto iznad prosjeka EU 27.

Kipar, Grčka, Slovenija, Češka, Malta i Portugal su bile između 1% i 30% ispod prosjeka EU 27.

Slovačka, Estonija, Mađarska, Litvanija, Latvija i Poljska bile su između 35% i 50% ispod, dok su **Rumunija i Bugarska** bile između 54% i 56% ispod prosjeka EU 27.

Zemlje kandidati (Hrvatska, Makedonija- bivša jugoslovenska republika, Turska i Crna Gora su znatno ispod prosjeka sadašnjih zemalja članica EU. Ovo je posebno očito za bivšu jugoslovensku republiku Makedoniju, koja je znatno ispod Bugarske i mnogo je bliža grupi zemalja koje se ovdje nazivaju „Zemlje potencijalni kandidati“. BDP po stanovniku Turske iznosi 49% prosjeka EU 27, a Hrvatske 61%.

Zemlje potencijalni kandidati bile su između 59% i 73% ispod prosjeka EU 27.

Bosna i Hercegovina se nalazi na pretposljednem mjestu sa BDP-om po stanovniku u SKM koji iznosi samo 31% prosjeka EU 27.

Relative volumes of GDP per inhabitant

The volume indices of GDP per inhabitant for participating counties are shown in the **Table 1**, column 2, 3 and 4. The absolute values for countries are shown in the column 5, 6 and 7. The comment is related to the 2010.

Luxembourg shows the highest GDP per inhabitant of all countries included, more than two and a half times above the EU 27 average, and more than six times higher than Bulgaria.

In addition to **Luxembourg**, two Member States are considerably above the others. These are **the Netherlands and Ireland**. In addition to Member States after Luxembourg, USA shows the highest GDP per inhabitant.

Austria, Denmark, Sweden, Finland; the United Kingdom, Germany and Belgium all come out within a range from 12% to 27% above EU 27 average.

France is ahead of Spain and Italy. The all three countries are slightly above the EU 27 average.

Cyprus, Greece, Slovenia, the Czech Republic, Malta and Portugal were between 1% and 30% lower than EU 27 average.

Slovakia, Estonia, Hungary, Lithuania, Latvia and Poland, were between 35% and 50% below, while **Romania and Bulgaria** between 54% and 56% below EU 27 average.

The Candidate Countries (Croatia, the Former Yugoslav Republic of Macedonia, Turkey and Montenegro) are all well below the average of the current EU Member States. This is particularly so in the case of the former Yugoslav Republic of Macedonia, which comes out significantly below Bulgaria, and is more in line with the group of countries referred to here as the „Potential Candidate Countries“. GDP per inhabitant of Turkey stands at 49% of the EU 27 average, and Croatia's at 61%

The Western Balkan countries were between 59% and 73% below the EU 27 average.

Bosnia and Herzegovina were the next to the last one on the list with GDP per inhabitant in PPS which is only 31% of the EU 27 average.

Tabela 1: BDP po stanovniku u SKM, indeksi obima EU 27 = 100 i apsolutne vrijednosti po zemljama, 2008 – 2010.

Table 1: GDP per inhabitant in PPS, volume indices EU 27 = 100 and absolute value by countries 2008-2010

Zemlja / Country	Indeksi obima (EU 27 = 100) Volume indices (EU 27 = 100)			Standard kupovne moći (SKM) Purchasing Power Standard(PPS)		
	2008.	2009.	2010.	2008.	2009.	2010.
1	2	3	4	5	6	7
Zemlje članice EU/ EU Member States:						
Luksemburg / Luxembourg	279	266	271	69 700	62 500	66 300
Holandija / Netherlands	134	132	133	33 600	31 000	32 500
Irska / Ireland	133	128	128	33 300	30 000	31 100
Danska / Denmark	125	123	127	31 100	28 900	31 000
Austrija / Austria	124	125	126	31 100	29 300	30 800
Švedska / Sweden	124	119	123	31 000	28 000	30 100
Belgija / Belgium	116	118	119	28 900	27 700	29 000
Njemačka / Germany	116	116	118	29 000	27 200	28 800
Finska / Finland	119	115	115	29 800	27 000	28 200
Velika Britanija / United Kingdom	112	111	112	28 100	26 000	27 300
Francuska / France	107	108	108	26 700	25 400	26 300
Italija / Italy	104	104	101	26 100	24 400	24 600
Španija / Spain	104	103	100	25 900	24 200	24 500
Kipar / Cyprus	99	100	99	24 700	23 500	24 200
Grčka / Greece	92	94	90	23 100	22 100	21 900
Slovenija / Slovenia	91	87	85	22 700	20 500	20 700
Malta / Malta	79	82	83	19 800	19 300	20 200
Češka Republika / Czech Republic	81	82	80	20 200	13 300	19 400
Portugal / Portugal	78	80	80	19 500	18 800	19 600
Slovačka / Slovakia	73	73	74	18 200	17 000	18 000
Mađarska / Hungary	64	65	65	16 000	15 200	15 800
Estonija / Estonia	69	64	64	17 300	14 900	15 700
Poljska / Poland	56	61	63	14 100	14 300	15 300
Litvanija / Lithuania	61	55	57	15 400	12 800	14 000
Latvia / Latvia	56	51	51	14 100	12 000	12 500
Rumunija / Romania	47	47	46	11 700	11 000	11 200
Bugarska / Bulgaria	44	44	44	10 900	10 300	10 700
Zemlje kandidati / Candidate Countries:						
Hrvatska / Croatia	64	64	61	15 900	14 900	14 800
Turska / Turkey	47	46	49	11 700	10 900	12 000
Crna Gora / Montenegro	43	41	41	10 700	9 700	10 100
Makedonija / FYROM	34	36	36	8 400	8 500	8 700
Zemlje EFTA / EFTA Member States:						
Norveška / Norway	192	176	181	48 000	41 200	44 200
Švicarska / Switzerland	143	144	147	35 700	33 700	35 900
Island / Iceland	124	118	111	30 900	27 700	27 200
Zemlje potencijalni kandidati / Potential Candidate Countries						
Srbija / Serbia	36	36	35	9 000	8 400	8 400
Bosna i Hercegovina / B&H	30	31	31	7 600	7 400	7 500
Albanija / Albania	26	28	28	6 400	6 500	6 800
Ostali / Others						
SAD / US	147	145	148	36 700	34 200	36 000
Japan / Japan	105	102	102	26 300	24 000	24 800

Relativni obimi potrošnje po stanovniku

Indeksi volumena SIP-a po stanovniku za zemlje učesnice su prikazani u **Tabeli 2**, kolona 2, 3. i 4. Apsolutne vrijednosti po zemljama su date u kolonama 5, 6. i 7. Komentar se odnosi na 2010. godinu.

Stvarna individualna potrošnja (SIP) se sastoji od izdataka na robe i usluge koje je domaćinstvo potrošilo ili platilo, kao i od usluga koje su osigurale neprofitne institucije i vlada za potrebe individualne potrošnje. Najvažnije su usluge obrazovanja i zdravstvene usluge. Razlog zašto se SIP preferira u odnosu na uži koncept potrošnje domaćinstava u međunarodnom poređenju je taj što se iznos individualnih usluga osiguranih od strane vlada razlikuje među zemljama. Na primjer, ako zdravstvene usluge u jednoj zemlji plaća vlada, a u drugoj domaćinstvo, u međunarodnom poređenju ne bi se poredili isti izdaci za potrošnju domaćinstava.

Općenito posmatrano relativni obimi BDP-a i SIP po stanovniku se u visokoj korelaciji, jer SIP čini najveći dio BDP-a.

Međutim, upečatljiva odlika je da su zemlje mnogo homogenije u pogledu SIP po stanovniku nego u pogledu BDP-a po stanovniku. Za ilustraciju ovoga treba napomenuti da dvanaest zemalja čine grupu sa rasponom od 101% do 116% EU 27 prosjeka.

U 2010, Luksemburg i Velika Britanija imaju najveći nivo SIP po stanovniku među zemljama članicama EU. Sa druge strane, SIP po stanovniku bila je u Bugarskoj i Rumuniji 50% ispod EU prosjeka.

SIP po stanovniku u SKM za **zemlje kandidate** se kreće u rasponu od 40% do 60% prosjeka EU 27.

Zemlje potencijalni kandidati bile su između 50% i 70% ispod prosjeka EU 27.

Bosna i Hercegovina se nalazi na pretposljednem mjestu sa SIP-om po stanovniku u SKM koji iznosi samo 37% prosjeka EU 27.

Uporedni pregled indeksa volumena BDP-a i SIP po stanovniku u SKM je dat u **Tabeli 3**.

Relative volumes of consumption per inhabitant

The volume indices of AIC per inhabitant for participating counties are shown in the **Table 2**, column 2, 3 and 4. The absolute values for countries are shown in the column 5, 6 and 7. The comment is related to the 2010.

Actual individual consumption (AIC) consists of expenditure on goods and services consumed and paid for by households, as well as on services provided by non-profit institutions and by government for the purpose of individual consumption, most importantly education and health services. The reason why AIC is preferred over the narrower concept of household consumption in international comparison, is that the amount of individual services provided by government varies across countries. For example, if health services are paid for by the government in one country and by households in another, an international comparison of household consumption expenditure would not compare like with like.

The relative volumes of GDP and AIC per inhabitant are generally highly correlated, because AIC makes up the major part of GDP.

However, it is a striking feature that countries usually appear more homogenous in terms of AIC per inhabitant than in terms of GDP per inhabitant. To illustrate this, it should be noted that twelve countries are clustered in range between 101% and 116% of the EU 27 average.

In 2010, Luxembourg and the United Kingdom had the highest level of AIC per inhabitant among the EU Member States. On the other hand, AIC per inhabitant was less than 50% of the EU average in Bulgaria and Romania.

AIC per inhabitant in PPS for **Candidate Countries** was between 40% and 60% of the EU 27 average.

Potential Candidate Countries were between 50% and 70% below the EU 27 average.

Bosnia and Herzegovina were the next to the last one on the list with AIC per inhabitant in PPS which is only 37% of the EU 27 average.

Comparative overview of GDP and AIC per inhabitant in PPs, volume indices is given in **Table 3**.

Tabela 2: Stvarna individualna potrošnja po stanovniku u SKM, indeksi obima (EU 27 = 100) i apsolutne vrijednosti po zemljama, 2008-2010.

Table 2: Actual individual consumption per inhabitant in PPS, volume indices (EU 27 = 100) and absolute values by countries, 2008-2010

Zemlja / Country	Indeksi obima (EU 27 = 100) Volume indices (EU 27 = 100)			Standard kupovne moći (SKM) Purchasing Power Standard(PPS)		
	2008.	2009.	2010.	2008.	2009.	2010.
1	2	3	4	5	6	7
Zemlje članice EU/ EU Member States:						
Luksemburg / Luxembourg	151	153	150	26 400	25 900	26 400
Velika Britanija / United Kingdom	124	121	121	21 700	20 500	21 300
Njemačka / Germany	113	116	117	19 900	19 600	20 500
Holandija / Netherlands	119	118	116	20 800	19 900	20 400
Austrija / Austria	113	115	116	19 800	19 400	20 400
Švedska / Sweden	115	115	114	20 200	19 400	20 000
Danska / Denmark	114	113	114	20 000	19 200	20 000
Francuska / France	111	113	113	19 500	19 200	19 900
Finska / Finland	110	110	111	19 300	18 600	19 400
Belgija / Belgium	108	109	110	18 900	18 500	19 300
Kipar / Cyprus	108	101	103	18 900	17 200	18 100
Irska / Ireland	109	103	102	19 000	17 400	17 900
Italija / Italy	103	103	102	18 100	17 400	17 900
Grčka / Greece	104	104	101	18 200	17 500	17 700
Španija / Spain	99	95	95	17 300	16 100	16 700
Portugal / Portugal	83	84	84	14 600	14 100	14 800
Malta / Malta	81	85	83	14 200	14 300	14 500
Slovenija / Slovenia	82	82	80	14 400	13 800	14 100
Slovačka / Slovakia	70	72	71	12 300	12 100	12 500
Češka Republika / Czech Republic	69	72	71	12 200	12 200	12 400
Poljska / Poland	61	64	66	10 800	10 900	11 700
Litvanija / Lithuania	70	63	61	12 200	10 600	10 800
Mađarska / Hungary	62	62	60	10 800	10 400	10 600
Estonija / Estonia	64	58	57	11 200	9 700	10 000
Latvija / Latvia	59	50	50	10 400	8 400	8 800
Rumunija / Romania	49	46	45	8 600	7 800	8 000
Bugarska / Bulgaria	45	43	42	7 900	7 200	7 400
Zemlje kandidati / Candidate Countries:						
Hrvatska / Croatia	60	58	56	10 500	9 800	9 800
Turska / Turkey	50	50	53	8 700	8 500	9 300
Crna Gora / Montenegro	54	49	51	9 400	8 300	8 900
Makedonija / FYROM	40	41	41	7 000	6 900	7 100
Zemlje EFTA / EFTA Member States:						
Norveška / Norway	131	131	134	23 100	22 800	23 900
Island / Iceland	119	121	123	21 300	18 400	18 400
Švicarska / Switzerland	132	120	110	21 300	20 800	21 900
Zemlje potencijalni kandidati / Potential Candidate Countries						
Srbija / Serbia	44	44	43	7 700	7 400	7 600
Bosna i Hercegovina / B&H	37	37	37	6 500	6 300	6 400
Albanija / Albania	29	31	31	5 200	5 200	5 400
Ostali / Others						
SAD / US						
Japan / Japan						

Tabela 3: BDP i SIP po stanovniku u SKM, indeksi obima EU 270=100 po zemljama, 2008-2010, uporedni pregled
Table 3: GDP and AIC per inhabitant in PPS, volume indices EU 27=100 by countries 2008-2010, comparative overview

Zemlja / Country	Bruto domaći proizvod Gross domestic product			Stvarna individualna potrošnja Actual individual consumption		
	2008.	2009.	2010.	2008.	2009.	2010.
1	2	3	4	5	6	7
Zemlje članice EU/ EU Member States:						
Luksemburg / Luxembourg	279	266	271	151	153	150
Holandija / Netherlands	134	132	133	119	118	116
Irska / Ireland	133	128	128	109	103	102
Danska / Denmark	125	123	127	114	113	114
Austrija / Austria	124	125	126	113	115	116
Švedska / Sweden	124	119	123	115	115	114
Belgija / Belgium	116	118	119	108	109	110
Njemačka / Germany	116	116	118	113	116	117
Finska / Finland	119	115	115	110	110	111
Velika Britanija / United Kingdom	112	111	112	124	121	121
Francuska / France	107	108	108	111	113	113
Italija / Italy	104	104	101	103	103	102
Španija / Spain	104	103	100	99	95	95
Kipar / Cyprus	99	100	99	108	101	103
Grčka / Greece	92	94	90	104	104	101
Slovenija / Slovenia	91	87	85	82	82	80
Malta / Malta	79	82	83	81	85	83
Češka Republika / Czech Republic	81	82	80	69	72	71
Portugal / Portugal	78	80	80	83	84	84
Slovačka / Slovakia	73	73	74	70	72	71
Mađarska / Hungary	64	65	65	62	62	60
Estonija / Estonia	69	64	64	64	58	57
Poljska / Poland	56	61	63	61	64	66
Litvanija / Lithuania	61	55	57	70	63	61
Latvija / Latvia	56	51	51	59	50	50
Rumunija / Romania	47	47	46	49	46	45
Bugarska / Bulgaria	44	44	44	45	43	42
Zemlje kandidati / Candidate Countries:						
Hrvatska / Croatia	64	64	61	60	58	56
Turska / Turkey	47	46	49	50	50	53
Crna Gora / Montenegro	43	41	41	54	49	51
Makedonija / FYROM	34	36	36	40	41	41
Zemlje EFTA / EFTA Member States:						
Norveška / Norway	192	176	181	132	135	136
Švicarska / Switzerland	143	144	147	122	123	125
Island / Iceland	124	118	111	122	109	105
Zemlje potencijalni kandidati / Potential Candidate Countries						
Srbija / Serbia	36	36	35	44	44	43
Bosna i Hercegovina / B&H	30	31	31	37	37	37
Albanija / Albania	26	28	28	29	31	31
Ostali / Others						
SAD / US	147	145	148			
Japan / Japan	105	102	102			

Uporedni nivoi cijena u Evropi

Tabela 4 daje prikaz uporednih nivoa cijena za BDP i SIP.

Napomene će se ograničiti na uporedne nivoe cijena SIP, jer je ovaj koncept bliži konceptu nivoa cijena sa kojim je upoznata većina ljudi.

Uporedne nivoe cijena, kako su prikazane u ovoj publikaciji, predstavljaju odnos pariteta kupovne moći i kursne liste.

Oni pružaju mjeru za razlike u nivoima cijena između zemalja ukazujući na broj jedinica zajedničke valute koja je potrebna da se kupi ista količina grupe proizvoda ili ukupne količine u svakoj zemlji.

Indeksi nivoa cijena pokazuju poređenje nivoa cijena zemalja u odnosu na prosjek Evropske unije: ako je indeks nivoa cijena viši od 100, zemlja se smatra relativno skupljom u poređenju sa EU prosjekom i obrnuto.

Prosjek EU se računa kao ponderisani prosjek nacionalnih indeksa cijena, ponderisanih sa izdacima korigovanim za razlike u nivoima cijena.

U 2010, Danska je najskuplja zemlja članica EU, zajedno sa Norveškom i Švicarskom. Druge zemlje sa nivoom cijena koja je 30% viša od prosjeka EU 27 uključuju Švedsku i Luksemburg.

Finska, Francuska i Irska imaju nivo cijena između 10% i 20% iznad prosjeka, dok Austrija, Holandija, Njemačka i Italija između 5% i 12% iznad prosjeka. Španija, Grčka i Kipar su od 7% do 12% ispod prosjeka EU 27.

Niža razina cijena, između 15% i 40% ispod prosjeka EU 27 imaju Portugal, Slovenija, Češka, Malta, Hrvatska, Estonija, Slovačka, Latvija, Mađarska i Litvanija. Veliku grupu zemalja sa nivoom cijena između 40% i 60% ispod prosjeka čine Turska, Poljska, Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Rumunija, Srbija.

Najjeftinije zemlje u Evropi su Bugarska, Albanija i Makedonija.

Kursne liste su presudne u određivanju nivoa poređenja, a promjene u kursnim listama igraju glavnu ulogu u razvoju ovog indikatora tokom vremena.

Comparative price levels in Europe

Table 4 shows the comparative price levels for GDP and AIC.

The remarks will be restrict to the comparative price levels of AIC, since this is closer to the concept of price levels that most people are familiar with.

Comparative price levels as presented in this publication are ratios of PPPs to exchange rates. They provide a measure of the differences in price levels between countries by indicating for a given product group the number of units of common currency needed to buy the same volume of product group or aggregate in each country.

Price level indices (PLI) provide a comparison of the countries' price level with respect to the European Union average: if the price level index is higher than 100, the country concerned is relatively expensive compared to the EU average and vice versa.

The EU average is calculated as the weighted average of the national PLIs, weighted with the expenditures corrected for price level differences.

In 2010, Denmark is by far the most expensive EU Member State, and the most expensive country in Europe, along with Norway and Switzerland. Other countries with price levels more than 30% higher than the EU 27 average include, Sweden, and Luxembourg.

Finland, France and Ireland have price levels between 10% and 20% above the average, while Austria, the Netherlands, Germany and Italy are between 5% and 12% above the average. Spain, Greece, and Cyprus all come out between 7% and 12% below the EU 27 average.

Lower comparative price levels, 15% to 40% below the EU 27 average have Portugal, Slovenia, Czech Republic, Malta, Croatia, Estonia, Slovakia, Latvia, Hungary and Lithuania. A large group of countries have price levels between 40% and 60% below the average, these are the Turkey, Poland, Montenegro, Bosnia and Herzegovina, Romania and Serbia.

The cheapest countries in Europe are Bulgaria, Albania and FYROM.

The exchange rates are crucial in determining comparative levels, and exchange rate movements consequently play a major role in the development of this indicator over time.

Tabela 4: Usporedni indeksi nivoa cijena za BDP i SIP, 2008 – 2010, EU 27 = 100
 Table 4: Comparative price level indices on GDP and AIC, 208 - 2010, EU 27 = 100

Zemlja / Country	Bruto domaći proizvod Gross domestic product			Stvarna individualna potrošnja Actual individual consumption		
	2008.	2009.	2010.	2008.	2009.	2010.
1	2	3	4	5	6	7
<u>Zemlje članice EU/ EU Member States:</u>						
Danska / Denmark	137	141	137	143	148	147
Švedska / Sweden	117	112	123	118	112	126
Luksemburg / Luxembourg	116	120	120	127	132	132
Finska / Finland	117	120	119	120	124	123
Francuska / France	113	115	113	111	113	111
Irska / Ireland	122	120	112	133	132	124
Belgija / Belgium	112	114	112	114	117	116
Austrija / Austria	109	112	111	109	112	110
Holandija / Netherlands	108	112	109	105	109	109
Njemačka / Germany	104	107	105	103	105	104
Italija / Italy	101	104	105	103	106	105
Velika Britanija / United Kingdom	105	97	100	105	98	102
Španija / Spain	92	94	93	95	97	96
Grčka / Greece	90	93	92	90	94	92
Kipar / Cyprus	88	90	89	89	91	91
Portugal / Portugal	83	84	83	86	88	86
Slovenija / Slovenia	81	85	83	82	85	84
Češka Republika / Czech Republic	73	70	73	71	68	70
Malta / Malta	72	73	73	73	74	74
Estonija / Estonia	70	69	68	71	70	68
Slovačka / Slovakia	66	68	68	64	67	66
Latvija / Latvia	72	68	64	69	69	65
Poljska / Poland	68	57	61	64	54	57
Mađarska / Hungary	66	60	61	64	58	59
Litvanija / Lithuania	63	62	60	60	62	59
Rumunija / Romania	56	50	51	56	51	51
Bugarska / Bulgaria	43	45	45	44	45	45
<u>Zemlje kandidati / Candidate Countries:</u>						
Hrvatska / Croatia	68	69	70	70	71	71
Turska / Turkey	60	56	63	62	57	64
Crna Gora / Montenegro	46	49	50	53	53	52
Makedonija / FYROM	39	39	39	41	40	39
<u>Zemlje EFTA / EFTA Member States:</u>						
Norveška / Norway	136	136	146	146	143	156
Švicarska / Switzerland	125	135	143	131	142	151
Island / Iceland	118	98	110	120	102	111
<u>Zemlje potencijalni kandidati / Potential Candidate Countries</u>						
Bosna i Hercegovina / B&H	49	50	50	52	52	51
Srbija / Serbia	49	47	46	52	49	47
Albanija / Albania	44	42	42	45	44	43
<u>Ostali / Others</u>						
Japan / Japan	99	118	130			
SAD / US	87	95	98			

Tabela 5: Koeficijenti varijacije Indeksa nivoa cijena Finalne potrošnje domaćinstava

Table 5: Coefficients of variation of Price levels indices of Final consumption by households

	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.
Evropska Unija (27 zemalja) / Europska Unija (27 countries)	31.7	29.7	28.3	26.2	23.6	25.1	24.9
Euro zona (16 zemalja) / Euro area (16 countries)	18.5	18.4	17.7	16.5	15.8	15.1	14.8

Tabela 5 daje prikaz koeficijenata varijacije nivoa cijena za dvije grupe zemalja: Zemlje članice Evropske unije EU 27 i Zemalja Euro zone (EA16).

Ako koeficijenti varijacije uporednih nivoa cijena opadaju / rastu u toku vremena, znači da nacionalni nivoi cijena u Zemljama članicama pokazuju konvergenciju / divergenciju. Vremenska serija ovih koeficijenata može se protumačiti kao pokazatelj konvergencije.

The Table 5 shows the coefficients of variation of the comparative price levels for two groups of countries: The 27 EU Member States, and the euro area (EA16).

If the coefficient of variation of the comparative price levels for the EU decreases / increases over time, the national price levels in the member States are converging / diverging. A time series of these coefficients can be interpreted as a price level convergence indicator.

Izvori podataka: Eurostat

Data sources: Eurostat

Izdaje i štampa Agencija za statistiku Bosne i Hercegovine, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26
Published and printed by the Agency for Statistics of the Bosnia and Herzegovina, 71000 Sarajevo, Zelenih beretki 26

Telefon/Phone: +387 (33) 220 626 · Telefaks/Telefax: +387 (33) 220 622
Elektronska pošta/E-mail : bhas@bhas.ba · Internetska stranica/Web site: <http://www.bhas.ba>

Odgovara direktor Zdenko Milinović
Person responsible: Zdenko Milinović, Director General

Saopštenje priredili: Dijana Mlikota i Aida Kesten
Prepared by: Ms. Dijana Mlikota and Ms. Aida Kesten

Lektor: Amra Kapetanović
Language Editor: Ms. Amra Kapetanović

Periodika izlaženja: godišnja
Periodicity: annually
Štampa: 150 primjeraka
150 copies printed

Podaci iz ovog saopštenja objavljuju se i na internetu
First Release data are also published on the Internet
